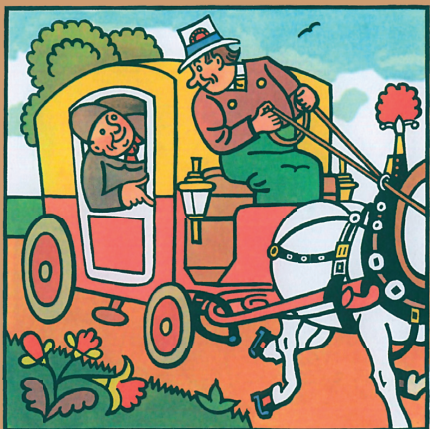

Krajinou barona Ringhofferera

LADŮV KRAJ

Středočeský kraj

Projekt je spolufinancován Evropskou unií a Středočeským krajem

Velkopopovický pivovar krátce po svém založení na kresbě K. Liebschera

① Začátek stezky (Mirošovice – zastávka ČD, km 0,0)

VLAK
trať 221: Praha – Říčany – Strančice – Mirošovice – Čerčany – Benešov u Prahy a zpět
BUS
linka 363: Praha, Opatov – Velké Popovice – Kunice – Mirošovice a zpět
461: Kamenice – Velké Popovice – Kunice – Strančice (žel. stanice, trať 221) a zpět

⑩ Konec stezky (Kamenice – stanice BUS, km 20,3)

BUS
linka 334: Praha, Budějovická – Jesenice – Kamenice – Jílové a zpět
335: Praha, Budějovická – Jesenice – Kostelec u Křížků – Kamenice a zpět
337: Praha, Budějovická – Jesenice – Kamenice – Pyšely a zpět
339: Praha, Budějovická – Jesenice – Kamenice – Týnec nad Sázavou a zpět
369: Praha, Budějovická – Kamenice a zpět
461: Kamenice – Velké Popovice – Kunice – Strančice (žel. stanice, trať 221) a zpět

Informační centrum Říčany
Masarykovo nám. 83, 251 01 Říčany
tel.: +420 323 618 142
+420 323 618 169
e-mail: jitka.bahenska@ricany.cz
http://www.ricany.cz

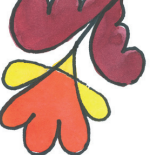
Informační centrum Hrusice
Hrusice čp. 142, 251 66 Senohraby
tel./fax: +420 323 655 326
e-mail: ouhrusice@quick.cz
http://www.obec-hrusice.cz

Informační centrum Mnichovice
Masarykovo nám. 83, 251 64 Mnichovice
tel.: +420 323 640 113
e-mail: infocentrum@mnichovice.info
http://www.mnichovice.info

Svazek obcí Ladův kraj
Masarykovo nám. 83, 251 01 Říčany
tel.: +420 323 618 142, +420 323 618 169
e-mail: dana.grossova@ricany.cz
http://www.laduv-kraj.cz

Foto a text: Eva Kršňáková, Milan Kaška
Grafický návrh: Daniel Kvasnička
Výroba: Miroslav Horák - Region Design
Projekt realizoval Svazek obcí Ladův kraj s finanční podporou Středočeského kraje v roce 2005.

⑧ Život a dílo barona Ringhofferera (Ringhofferova hrobka, km 16,8)

František Ringhoffer se nevěnoval pouze svým podnikům, ale byl aktivně činný také v komunální politice jako starosta Smíchova. Vlastním nákladem zde založil dětský útulek a významně finančně přispěl i na stavbu židovské synagogy. Smíchovští občané mu vděčí za vybudování plynárny a vodovodu, uznání sklídil i za osobní vedení záchranných prací při povodni, kterou byla obec postižena. Na sklonku svého života se František Ringhoffer dočkal i společenského ocenění své práce. V roce 1872 byl rakouským císařem Františkem Josefem II. vyznamenán za zásluhy o rozkvět průmyslu a humanity, počátkem roku 1873 jej císař za šlechtetnost a práci pro veřejné blaho povýšil do dědičného stavu svobodných pánů a udělil mu šlechtický titul barona.

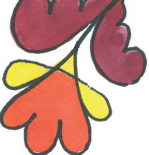
Ringhofferova hrobka v lese na Zajčím vrchu u Kamenice

⑨ Rotunda a kostel sv. Martina (Kostelec u Křížků, km 18,4)

Vznik rotundy je podle legendy připisován sv. Vojtěchu z rodu Slavníkovců, druhému biskupu pražskému z let 982-997. Zatímco v Praze dojednával s českým knížetem Boleslavem II. založení kláštera pro benediktiny, které s sebou do Čech přivedl z Říma, mniši zůstali přes zimu ubytováni v nejstarší části Kostelce – osadě Kalifáč (z latinského calefacere – ohřívati) a čekali na výsledek jednání. To bylo sice dlouhé, ale nakonec úspěšné, neboť křížový klášter pak byl v roce 993 v Břevnově skutečně založen. Z radosti nad tím, že panovník jeho požadavek vyslyšel, a že zde své věrné druhy po roce našel živé a zdravé, položil pak biskup Vojtěch na nejvyšším kopci osady základní kámen k rotundě jako poděkování Bohu za šťastné shledání...

Rotunda s kostelem sv. Martina v Kostelci u Křížků

⑥ Zámek Štířín (Struhařovský rybník, km 13,8)

Jednou z nejvýznamnějších staveb, kterou v 19. století František Ringhoffer získal pro své záměry v oblasti Kamenicka a Velkopopovicka, je bezesporu štířinský zámek. Na jeho místě stávala středověká tvrz z počátku 15. století, v jejímž držení se střídali arcibiskupové a šlechtické rody. Salm-Reiferscheidové objekt nechali přestavět na jednopatrový trojkřídlý, pozdně barokní zámek. Za éry Ringhofferů se v letech 1900 až 1905 uskutečnila náročná rekonstrukce severního křídla a vstupní části, při které zámek získal prakticky dnešní podobu. Od roku 1995 patří Ministerstvu zahraničních věcí ČR. Díky výjimečně citlivým úpravám a opravám patří dnes celý zámecký areál mezi nejlépe udržované historické stavby u nás. V parku se nachází devítijamkové golfové hřiště.

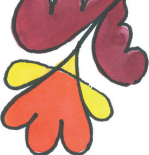
Zámek Štířín

⑦ Kamenické hamry (Kamenice, km 15,8)

Průmyslová revoluce vstoupila do Kamenice, někdejší polozapomenuté vesničky dobře-jovického panství, díky podnikavosti průmyslnické dynastie Ringhofferů již v roce 1820. Proč si Ringhofferové pro přenesení mědikovecké výroby z pražské dílny (ve které úspěšně vyráběli pivovarnické varní pánve už od roku 1771) vybrali právě Kamenici, není přesně známo. Tuto krajinu poznali při svých obchodních cestách po panských pivovarech a lihovarech; svou roli jistě sehrála i malá vzdálenost Kamenice od Prahy, dobře přístupné po blízké cisařské silnici. Zakoupením starého „horního“ mlýna a jeho přestavbou na měděný hamr byl nastartován proces, na jehož konci se František Ringhoffer mohl pochlubit vlastnictvím všech domů v Kamenici včetně zámku a pošty...

Kostel sv. Františka Serafinského v Kamenici

④ Historie a současnost velkopopovického pivovaru (Velké Popovice, km 8,2)

Novodobé dějiny velkopopovického pivovarnictví se začaly psát v sedmdesátých letech 19. století – v době, kdy popovické panství koupil průmyslník František Ringhoffer. V roce 1871 byly zahájeny stavební práce a v prosinci roku 1874 byla v novém pivovaru uvařena první várka piva, již v následujícím roce bylo vystaveno, tj. vyrobeno a prodáno, 18.000 hektolitřů piva. Po více než 130 letech od založení se zde vyrábí 1 500.000 hl piva ročně; pivovar je součástí podniku Plzeňský Prazdroj, a. s., který patří společnosti Jihoafrické pivovary (SABMiller). Velkopopovický pivovar lze navštívit v rámci exkurze, na kterou je možno se objednat 14 dní předem telefonicky (na čísle 323 683 425) nebo pomocí formuláře na internetových stránkách www.kozel.cz.

Stará varna pivovaru nabízí ochutnávku při exkurzi

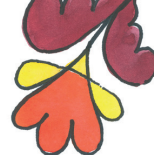

⑤ Přírodní park Velkopopovicko (Mokřanský potok, km 10,8)

Přírodní park Velkopopovicko byl vyhlášen Okresním úřadem Praha-východ z iniciativy obce Velké Popovice v roce 1993. Rozkládá se z převážné části v její jižnější části území Praha-východ, malou část zasahuje též do nejsevernějšího výběžku okresu Benešov. Jeho rozloha činí něco přes dvacet kilometrů čtverečních. Členitá krajina rytmicky se střídajících zalesněných vršků dosahujících nadmořské výšky čtyř až pěti set metrů, prudkých strání spadajících do úzkých, až sto metrů hlubokých údolí Mokřanského a Křivovského potoka, rozlehlých luk a svažitéch, málo úrodných polí spolu s malými vesničkami a samotami působí neobyčejně harmonickým dojmem, dokládajícím staletý přirozený a ničím nerušený vývoj tohoto území.

Křivátec žlutý v přírodním parku Velkopopovicko

② Tvář Ringhofferovy krajiny (Dolní Lomnice, km 2,8)

Silnice a cesty lemované alejemi starých stromů, opuštěné lomy, lesní obory pro chov zvěře, známý pivovar s bradatým kozlem ve znaku, architektonicky hodnotné zámecké rezidence i prosté venkovské zvonice a kapličky, strojírenské provozy obklopené parkem i kus téměř neporušené přírody – to vše lze stále nalézt nedaleko od Prahy, v krajině kolem Kamenice a Velkých Popovic. Dominantní podíl na přetváření této krajiny měl František Ringhoffer, významný průmyslník 19. století a představitel tehdejší společenské elity. Během více než sta let zde Ringhofferové vytvořili tzv. Spojené domínium, rozkládající se na území od Dolní Lomnice přes Velké Popovice, Štířín, Kamenici, Těptín až ke Kostelci u Křížků.

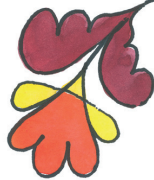
Ringhofferova stezka je otevřena pěši i cyklistické turistice

③ Lesní studny (Habří, km 6,6)

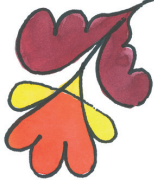
Jižní část Kamenicka a Velkopopovicka je ohraničena řekou Sázavou, do které se ze severu vlévají její pravobřežní přítoky – Kamenický a Mokřanský potok. Geologický podklad území tvoří převážně masivy sineitu a žuly, ukrývající ložiska čisté podzemní vody. O její výborné kvalitě věděl již František Ringhoffer, který si vodu z Mariánské studánky v Kamenici nechával posílat až na Smíchov. Právě výtečná jakost a vydatnost pramenů, vyvěrajících v okolních lesích, byla v sedmdesátých letech 19. století zřejmě jedním z hlavních důvodů přenesení výroby piva do Velkých Popovic. První hektolitry piva se vařily z vody čerpané ze studní v severozápadní části katastru obce. V současné době velkopopovický pivovar čerpá vodu z deseti lesních studní.

Nejnovější pivovarská studna v Habří

Soutěž pro celou rodinu

Odpovězte správně na všechny otázky a vyhrajte:

- (1. cena) oběd v restauraci U Velkopopovického Kozla v hodnotě 1000,- Kč a speciální exkurzi do pivovaru pro celou rodinu
(2. cena) batoh (1 ks) Velkopopovický Kozel a speciální exkurzi do pivovaru pro celou rodinu
(3. cena) dárkový balíček a speciální exkurzi do pivovaru pro celou rodinu

1. Který z uvedených velkostatků nepatřil do Spojeného dominia rodiny Ringhofferů?

- a) štiřínský b) kamenický c) konopišťský

2. Kdy byla uvedena do provozu nejnovější studna pivovaru Velké Popovice?

- a) 1999 b) 2002 c) 2005

3. V kterém roce se pivovar stal součástí společnosti SABMiller?

- a) 1993 b) 1996 c) 2002

4. Co se získává z rekonstruované pivovarské čistírny odpadních vod?

- a) bioplyn b) zemní plyn c) svítiplyn

5. Kdy koupil František Ringhoffer štiřínské panství a zámek?

- a) 1860 b) 1870 c) 1880

6. Jak se nazýval kamenický mlýn (čp. 10), ve kterém byla zřízena první dílna?

- a) spálený b) horní c) dolní

7. Kdo je autorem sochy „Ukřižovaný“ na hrobce rodiny Ringhofferů?

- a) K. I. Dienzenhofer b) M. Braun c) J. V. Myslbek

8. Jak se nazývá nejstarší lokalita obce Kostelec u Křížků?

- a) Kalifáč b) Kamenec c) Koniáš

Odpovědi na tyto otázky najdete na informačních tabulích (zastávky č. 2 – 9) naučné stezky

Krajinou barona Ringhoffera

Zakroužkujte správnou odpověď a odešlete do 30. 9. daného roku na adresu:

Svazek obcí Ladův kraj
Masarykovo nám. 83
251 01 Říčany

Jméno:

Adresa:

Vylosovaní výherci budou kontaktováni nejpozději do 15.10.daného roku.

Baron František Ringhoffer (1817-1873)

Významný průmyslník a představitel společenské elity národa, skutečný Evropan, úspěšně pokračoval v rozvíjení rodinné tradice – kotlářského řemesla, se kterým přišel z Vídně do Čech jeho dědeček Franz Ringhoffer, původem z rakousko-uherského pomezí. V éře průmyslové revoluce vybudoval a zmodernizoval nové prosperující závody, mimo jiné továrnu na výrobu železničních vagonů v Praze na Smíchově. Jeho vagony jezdily nejen po železničních mocnářství, ale také Argentiny, Itálie, Francie, Švýcarska, Belgie, Egypta a Turecka. Ringhofferovy závody vyráběly vagony i pro petrolejáře v Baku nebo pro převoz piva dokonce i s chladicím agregátem. Prostředky získané z této strojírenské výroby investoval do nákupu hamru v Kamenici, budov a pozemků v okolí. Ke kamenickému panství připojil další državy a na místo dvou menších pivovarů začal budovat nový ve Velkých Popovicích. První uvařené pivo v roce 1874 již bohužel neochutnal, protože rok před jeho uvařením zemřel.

Průmyslník humanista a myslitel František Ringhoffer spravoval krajinu s nadhledem hospodáře, který se stará nejen o zemi, ale také o lidi, kteří na ní bydlí. Stopy jeho hospodaření jsou v kraji znát dodnes, ať už jeho panství v majetku drží kdokoli. Ringhofferův odkaz je zavazující. Zvláštním způsobem jej pochopil na konci druhé světové války humanista Přemysl Pitter, kdy ve státě spravovaných zámcích Štiříně, Kamenici, Lojovicích a Olešovicích shromažďoval válečné sirotky. Bez rozdílu národnosti se věnoval dětem židovským i německým do té doby, než našly nový domov.

